

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਫਾਲਸਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 33.

ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

1952

ਬਨਾਮ

December,
3rd

MST. ਰੋਡੀ, ਲੇਹਨੂਨ ਦੀ ਵਿਧਵਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 94 ਆਫ 1951

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 11 —ਰਿਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ — ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚ—ਦਾ ਮਤਲਬ — ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ—ਕੀ ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ— ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੋਦ ਲੈਣਾ—ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ—ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

3. ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ, ਡੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਛੱਡ ਕੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਨ। D ਨੇ J ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ J ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ J ਦਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਹੈ। ਜੇ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ। D ਦੀ ਮੌਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ J ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਮਾਂ R ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜੇ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ- ਆਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ.ਆਰ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ ਖੋਜ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਲਈ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜੱਦੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਗੋਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਡੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਿਚ, ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, (1) ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ (2) ਉਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਵੇਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਪੁਰਵਜ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਬੀਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬੀਲੇ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜੋ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ।

ਅਸਰਾਰ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾਹ ਕਮੇਟੀ, ਅਜਮੇਰ (1), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ; ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਵੱਖ-ਵੱਖ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਅਪੀਲ- ਹਾਈਕੋਰਟ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਜੱਜ-

- (1) ਏਆਈਆਰ 1947 ਪੀਸੀ 1
- (2) ILH. 51 ਕੈਟ 3

3 (r ^ r 2 i u \ t) ਦੇ RSA ਨਬੰਰ, 23/E /.hin ^ ^ ^ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। + ਮੈਂ, ? +
ਕਾਨੜਾ, ਮਿਤੀ 21 ਨਵੰਬਰ, 1946

ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ,

15 ਨਵੰਬਰ, 1945, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਛ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ.

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਕੇਸੀ ਨਈਅਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ 18 ਅਗਸਤ 1933 ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ 18 ਅਗਸਤ 1933 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਤੱਥ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਗੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਰਸਮ ਨਵੰਬਰ, 1928 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੂਨ 1933 ਵਿੱਚ, ਜੰਗੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ, ਦੁਨੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੰਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਕੋਲੇ ਟੋਰਲ ਸਨ। ਦੁਨੀ ਨੇ ਜੰਗੀ ਦਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜੰਗੀ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੁਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜੰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਦੁਨੀ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਰੋਡੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਰੋਡੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਖੋਜ ਨੇ ਨਿਆਇਕਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੱਕੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁਣ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਹੁਣ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਖਿੰਦੂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

Durga Dass
and others
v.
Mst Rodi,
widow of
Lehnun

ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਇਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਨੀ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਦਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਗੋਦ ਲੈਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ (ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ / ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰੋਡੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕਰਮ ਚੰਦ ਨਈਅਰ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜੱਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

Khosla, J.

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਆਂਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

"ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸੇ ਹੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹੀ ਸਿਰਲੇਖ * * * * *"

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਜੱਦੀ ਸੁਭਾਅ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਸੀ

ਦੁਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਸੂਟ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੁਨੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸੀ-

"ਮੈਨੂੰ ਜੰਗੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਅਧੀਨ ਵਾਰਿਸ ਹਾਂ। ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਹੈ, ਪਰ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜੰਗੀ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਵੀ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਦੁਨੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਸੀ। ਦੁਨੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜੰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ-

“ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਮਾੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੁਨੀ ਜੰਗੀ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ”

ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੰਗੀ ਨੇ ਦੁਨੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਦੁਨੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੁਨੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜੱਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਸਲਾ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੁਨੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ (1) ਦੁਨੀ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਚੰਗਾ ਸੀ, (2) ਜ਼ਮੀਨ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ (3) ਕਿ ਦੁਨੀ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ।

ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਜੱਦੀ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁੜ ਨਿਆਂਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਸ੍ਰੀ ਕਰਮ ਚੰਦ ਨਈਅਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ 1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ II ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

Durga Dass
and others
v.
Mst. Rodi,
widow of
Lehnun
Khosla, J.

ਧਾਰਾ 5, ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਕਰਨ ਲਈ. "

ਸ੍ਰੀ ਨਈਅਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਟੁੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇਹ ਮਨੋ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਮਿਸਟਰ ਨਈਅਰ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੁਨੀ ਜੰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਸਟਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੀ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - (1) ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ (2) ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਸੀ

Durga Dass
and others
v.

Mst. Rodi,
widow of
Lehnun

Khosla, J.

ਸਬੰਧ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਵੈਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਕੇਵਲ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਬੀਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੰਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇ, ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੁਨੀ ਨੇ ਜੰਗੀ ਦਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੰਗੀ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 'ਦੁਨੀ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਦੁਨੀ ਜੰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਜੰਗੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ-

"ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, (1) ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਕੀ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ - ਸਵਾਲ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜੱਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ।"

ਕਪੂਰ, ਜੇ., ਨੇ ਫਿਰ 1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ II ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਉਹ ਗਲਤ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਬੀਲੇ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ

ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜੋ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ।

Durga Dass
and others
v.
Mst. Rodi,
widow of
Lehnun

Khosla, J

; ਅਸਰਾਰ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾਹ ਕਮੇਟੀ, ਅਜਮੇਰ (1) ਵਿੱਚ, ਦੁਰਗਾਹ ਦੇ ਮੁਤਵੱਲੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਯੋਗਤਾ, ਬੇਈਮਾਨੀ, ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਤਵੱਲੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਤਵਾਲੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਮੁਤਵਾਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਤਵੱਲੀ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸੀ, "ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਰਾਸਤੀ - ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਨਾਇਰ ਨੇ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਸਨ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(1) ਏਆਈਆਰ 1947 ਪੀਸੀ ਆਈ

(2) ILR 51 ਕੈਲ. 631

Durga Dats
and others
v.
Mst. Rodi,
widow of
Lehnun
Khosla., 'J.

res judicata ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਮਿਦਨਾਪੁਰ' ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਲਈ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ 'ਜ਼ਮੀਨ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼' ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੋ-ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਿਆ- ਜੰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸਵਾਲ, 'ਇਸ ਲਈ,' ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਡੁਨੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਐਫ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 'ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੰਗੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨਗੇ।

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 5 ਜਨਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ., ਟੈਗਰੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ